

Audit-only is geen oplossing

KRIS DOUMA

Kris Douma is voorzitter van de NBA

De nieuwsberichten over een eventuele splitsing van EY hebben de gemoederen (media en commentatoren) de afgelopen tijd behoorlijk beziggehouden. Verschillende stakeholders vroegen wat de reactie van de NBA was/is op deze verhalen. Strikt genomen gaat de NBA niet over deze kwestie. Maar de discussie speelt natuurlijk ook in Nederland, mede omdat de Kwartiermakers toekomst accountancysector zijn gevraagd hun visie te geven op een aantal alternatieve structuurmodellen en daarover ook recent aan de minister van Financiën rapporteerden. Op grond van wat we nu weten uit die onderzoeken zie ik geen reden om op dit gebied tot structurele veranderingen te komen. Sterker, er zijn redenen om de stap die EY overweegt af te raden, juist vanwege de gewenste verbetering van de kwaliteit van de audit.

De kwartiermakers lieten onderzoek doen door SEO Economisch Onderzoek. Het onderzoek levert een paar interessante uitkomsten. Respondenten bij multidisciplinaire accountantsorganisaties geven in meerderheid (twee derde) aan zelden of nooit dilemma's of knelpunten te ervaren tussen vaktechnische en commerciële afwegingen bij het uitvoeren van controlediensten. Eenzelfde beeld is zichtbaar bij audit-only organisaties (SEO, pagina 62). De respondenten die stellen dat een audit-only kantoor geen hogere kwaliteit zal bieden, benadrukken

de complexiteit van (grote) controles, het belang van het kunnen schakelen met interne specialisten (van de adviestak) of stellen dat de ingreep van het volledig splitsen van audit en advies niet proportioneel is, gegeven de in hun ogen beperkte risico's van het uitvoeren van beide (SEO, pagina 56). Op grond van hun veel bredere onderzoek ziet SEO duidelijke nadelen aan een structurele splitsing, terwijl het niet vaststaat of dit leidt tot de gewenste verbeteringen voor de kwaliteit van wettelijke controles. Als belangrijkste nadelen van de structurele splitsing noemt SEO het wegvallen van synergievoordelen tussen de advies- en controletak en het internationaal uit de pas lopen op dit gebied.

“De kwartiermakers zien in het rapport geen aanleiding om de structurele splitsing verder te verkennen”, schrijft minister Kaag in de Kamerbrief. “Wel zien ze de meerwaarde van het stellen van nadere eisen aan de transparantie van de controle- en adviestak van accountantsorganisaties. De kwartiermakers zien de operationele splitsing als waardevolle optie indien ingrijpen in de structuur van de accountancysector nodig blijkt.” De minister volgt de suggestie van de kwartiermakers om te komen tot een verdere analyse van de operationele splitsing. Wie het onderzoek van SEO leest, zal waarschijnlijk net als ik tot de conclusie komen dat sommige nadelen van structurele splitsing evenzeer

opgaan voor een operationele splitsing; maar laten we niet te snel op de feiten vooruit lopen en dat nadere onderzoek afwachten.

Wat de analyse van SEO wel oplevert, is het inzicht dat de discussie die in de media thans wordt gevoerd over een eventuele splitsing bij EY internationaal, ongelukkig is. In die discussie wordt de indruk gewekt dat niet de kwaliteit van de audit, maar het commerciële belang van de adviestak van EY de drijvende kracht is achter de plannen. De omvangrijke consultancytak wil niet worden gehinderd door de onmogelijkheid om adviesdiensten, waaronder managed services, te verkopen aan controlecliënten.

Hopelijk kunnen de bevindingen van het SEO-onderzoek, die bevestigen dat specifieke expertise van deeltterreinen steeds vaker nodig is om de kwaliteit van de audit te waarborgen, in die discussie alsnog een rol spelen. Misschien kunnen de Nederlandse collega's bij EY een Engelstalige *summary* meenemen in het vervolg van die discussie. Immers, beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald. ←